

ПО ОТЧИТАНЕТО НА СРЕДНИЯ СПИСЪЧЕН БРОЙ НА РАБОТНИЦИТЕ

Градският промишлен комбинат в Асеновград е от-
правил до редакцията на списание „Статистика“ въпрос:
Дали е правилно работниците-ученици, които са на произ-
водствен стаж, да се отчитат в средносписъчния брой на
работниците, тъй като тяхната производителност на труда
е малка?

Освен това се задава и въпроса: Защо производител-
ността на труда се изчислява по средния списъчен брой на
работниците, а не по броя на работилите работници?

Отговорите на тези въпроси написа др. Иванка На-
нова от отдел „Статистика на промишлеността“ при ЦСУ

Участието на трудещите се в процеса на производството е различ-
но, от където произтича и необходимостта за тяхното категоризиране.

Основната категория трудещи се са работниците. Това са лицата,
които въздействуват върху предмета на труда непосредствено или пък
изпълняват спомагателни функции.

Към основните работници се отнасят лицата, които въздействуват
непосредствено върху предмета на труда.

Към спомагателни работници спадат лицата, които подпомагат
основните работници в производствения процес.

Двете групи работници — основните и спомагателните, в своята
работа осигуряват нормалното протичане на производствения процес и
създават потребителни стойности.

Друга категория персонал, близка до работниците, са учениците.
Това са лица, които също участвуват в производствения процес, но не
като пълноценни работници, а като обучаващи се. Те се подготвят да
станат работници, изпълняват производствени операции, за да се обучат,
да добият необходимата квалификация и получат съответен разряд. На
това основание през периода на своето обучение те имат и по-малка ра-
ботна заплата. Едва след като минат необходимия производствен стаж,
след като се завърши периода на тяхното обучение, те трябва да се вклю-
чат в категорията работници. За това разбира се трябва да бъде изда-
дена съответната заповед от ръководството на предприятието.

Въз основа на това разграничение може да се отговори съвсем кон-
кретно на поставените въпроси от някои предприятия: „правилно ли е
учениците да се отнасят в средния списъчен брой на работниците — след
като тяхната производителност на труда е много ниска и влияе върху
общата производителност на труда“. Отговорът е, че не е правилно.

Не трябва обаче да се смесват учениците с работниците, които имат
най-нисък разряд и са назначени като работници в предприятието със
съответна заповед.